LATVIJAS REPUBLIKAS 14. SAEIMAS
VALSTS PĀRVALDES UN PAŠVALDĪBAS KOMISIJAS SĒDES

PROTOKOLS NR. 141.1.9/7-58-14/26

2026. gada 13. oktobrī

Atklāta sēde, sākas plkst. 10.03, beidzas plkst. 11.45
Rīgā, Jēkaba ielā 16, 308.telpa – sēde notiek daļēji attālināti videokonferences formātā

PIEDALĀS:

komisijas locekļi: O.Burovs, I.Bērziņa, A.Brakovska, R.Čudars, J.Klementjevs, D.Melnalksnis, D.Mieriņa, I.Stobova, A.Švinka;

citas personas:
Tieslietu ministrijas parlamentārais sekretārs V.Vitovskis;
Tieslietu ministrijas Komerctiesību departamenta vecākā juriste E.E.Šmite;
Uzņēmumu reģistra galvenā valsts notāre L.Letiņa;
Uzņēmumu reģistra Juridiskās nodaļas juriskonsulte D.Švarca;
Rīgas Metropolijas Romas katoļu kūrijas pilnvarotais pārstāvis J.Balevičs;
Latvijas Zvērinātu notāru padomes Juridiskās nodaļas vadītāja D.Reliņa;
Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras valdes padomnieks J.Endziņš;
Mārupes novada pašvaldības domes priekšsēdētājs A.Osītis;
Latvijas Privāto pirmsskolu biedrības izpildinstitūcijas pilnvarotā persona D.Kājiņa;
Latvijas Privāto pirmsskolu biedrības pārstāve I.Pētersone-Jezupenko;
Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas Valsts ilgtspējīgas attīstības departamenta direktore J.Butņicka;
Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas Valsts ilgtspējīgas attīstības plānošanas departamenta Reģionālās attīstības plānošanas nodaļas vecākais eksperts J.Ilgavižs;
Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas Pašvaldību departamenta Pašvaldību darbības tiesiskā nodrošinājuma nodaļas vadītājas vietniece D.Balgalve;
Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas Pašvaldību departamenta Pašvaldību pārraudzības nodaļas vadītājas vietniece I.Puide;
Izglītības un zinātnes ministrijas Vispārējās izglītības departamenta direktora vietniece vispārējās izglītības jomā I.Pilskalne;
Izglītības un zinātnes ministrijas Vispārējās izglītības departamenta vecākā eksperte G.Delijeva;
Labklājības ministrijas Bērnu un ģimenes politikas departamenta vecākās ekspertes: A.Galvanauska, A.Ramane;
Latvijas Darba devēju konfederācijas Izglītības un nodarbinātības jomas vadītāja L.Voroņenko;
Latvijas Pašvaldību savienības padomniece izglītības, bērnu, jaunatnes un ģimenes jautājumos I.Dundure;
Latvijas Pašvaldību savienības padomnieks juridiskajos jautājumos D.Valters;
Juridiskā biroja vecākā juridiskā padomniece D.Ose;
Komisijas konsultantes: K.Vītola, G.Saulīte, I.Bogdanova;
Komisijas administratore S.Naruseviča.

SĒDI VADA: O.Burovs
PROTOKOLĒ: I.Bogdanova

DARBA KĀRTĪBĀ:

1. Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru""** (Nr.1562/Lp14) (steidzams) pirms otrā lasījuma.
2. Par ilgtspējīga pirmsskolas izglītības pakalpojuma nodrošināšanu un pašvaldību ilgtermiņa sadarbību ar privātajām pirmsskolas izglītības iestādēm.

O.Burovs atklāj Komisijas sēdi, informē par izskatāmo darba kārtību, pārliecinās par klātesošo deputātu klātbūtni un informē par pieaicināto institūciju pārstāvjiem.

1.
Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru"" (Nr.1562/Lp14) (steidzams) pirms otrā lasījuma

O.Burovs aicina sākt likumprojekta "Grozījumi likumā "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru"" (Nr.1562/Lp14) (steidzams) pirms otrā lasījuma (turpmāk – Likumprojekts) izskatīšanu. Informē, ka Likumprojekta otrajam lasījumam nav saņemts neviens priekšlikums.

O.Burovs noskaidro viedokļus par Likumprojekta atbalstīšanu un virzīšanu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā lasījumā š.g. 15.oktobrī.

Deputātiem nav iebildumu un Komisija nelūdz balsojumu.

Komisija nolemj atbalstīt Likumprojektu un virzīt to izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā lasījumā š.g. 15.oktobrī.

2.
Par ilgtspējīga pirmsskolas izglītības pakalpojuma nodrošināšanu un pašvaldību ilgtermiņa sadarbību ar privātajām pirmsskolas izglītības iestādēm

O.Burovs aicina sākt jautājuma par ilgtspējīga pirmsskolas izglītības pakalpojuma nodrošināšanu un pašvaldību ilgtermiņa sadarbību ar privātajām pirmsskolas izglītības iestādēm izskatīšanu. Informē, ka jautājums Komisijas darba kārtībā iekļauts pēc saņemtajiem iesniegumiem no Latvijas Privāto pirmsskolu biedrības un Mārupes novada pašvaldības (skat. pielikumu Nr.1 un Nr.2). Viņš norāda, ka Komisijai jau iepriekš bijušas diskusijas par privāto bērnudārzu lomu un atbalsta mehānismiem, savukārt pašvaldību vēstules aktualizējušas nepieciešamību izvērtēt ilgtermiņa sadarbības modeli. O.Burovs uzsver, ka būtisks ir jautājums par pašvaldību attieksmi pret privāto pirmsskolu sektoru un par to, kā nodrošināt stabilu un prognozējamu sadarbību ilgtermiņā. Aicina vispirms uzklausīt Latvijas Privāto pirmsskolu biedrības un Mārupes novada pašvaldības pārstāvju viedokļus.

D.Kājiņa pauž viedokli, ka gan pašvaldības, gan privātās pirmsskolas saskaras ar nopietniem demogrāfiskiem izaicinājumiem. Pēdējo septiņu gadu laikā dzimstība samazinājusies par aptuveni 30 %, un tas atspoguļojas arī bērnu skaita kritumā pirmsskolas izglītības iestādēs. Viņa uzsver, ka privātais sektors ir gatavs pielāgoties mainīgajai situācijai, tomēr vidēji vairāki privātie bērnudārzi ik gadu pārtrauc darbību nepietiekama pieprasījuma dēļ. D.Kājiņa akcentē, ka demogrāfijas veicināšanai nepietiek tikai ar pabalstiem, nepieciešams nodrošināt arī ģimenēm pieejamu pakalpojumu kopumu. Viņas ieskatā daļai

ģimeņu pirmsskolas pakalpojums nepieciešams jau pirms bērna pusotra gada vecuma, lai vecāki varētu atgriezties darba tirgū. Privātās pirmsskolas spēj nodrošināt šādu pakalpojumu, pielāgojot personāla resursus un bērnu aprūpes organizāciju. D.Kājiņa vērš uzmanību uz atsevišķu pašvaldību pieņemtajiem ierobežojumiem, kas, viņas ieskatā, samazina vecāku iespējas izvēlēties piemērotāko izglītības iestādi. Kā piemēru viņa min Ropažu novada pašvaldību, kur vecākiem sākotnēji jāreģistrējas pašvaldības piedāvātajā bērnudārzā un tikai vietu trūkuma gadījumā iespējams izvēlēties privāto pakalpojumu. D.Kājiņa uzskata, ka tas ne vienmēr atbilst ģimeņu vajadzībām, jo bērnudārza izvēli bieži nosaka nevis dzīvesvieta, bet gan darba vieta un ikdienas loģistika. Viņa aicina noteikt vienotu valsts līmeņa pieeju un respektēt vecāku izvēles tiesības, norādot, ka privātajām un pašvaldību pirmsskolām ir vienādas normatīvās prasības un uzraudzības kārtība. Vienlaikus viņa mudina pašvaldības izvairīties no pārmērīgiem ieguldījumiem jaunu ēku būvniecībā situācijā, kad samazinās bērnu skaits un jau pastāv privātā sektora kapacitāte. D.Kājiņa uzsver nepieciešamību izveidot vienotu un prognozējamu finansēšanas kārtību visā Latvijā, pārskatīt pašreizējo izmaksu aprēķina metodiku un mazināt administratīvos šķēršļus ģimenēm. Viņas ieskatā privātajām pirmsskolām ir svarīgi skaidri saprast valsts un pašvaldību ilgtermiņa redzējumu, lai tās varētu plānot savu darbību nākotnē.

A.Osītis informē, ka Mārupes novada pašvaldība vērsusies Komisijā ar aicinājumu izvērtēt privāto pirmsskolas izglītības iestāžu finansēšanas kārtību. Viņš uzsver, ka pašvaldība atbalsta sadarbību ar privāto sektoru un uzskata to par būtisku instrumentu pirmsskolas pakalpojuma nodrošināšanā, īpaši demogrāfisko pārmaiņu apstākļos. Viņš skaidro, ka pašvaldība ir analizējusi privāto pirmsskolu kapacitāti savā teritorijā un secinājusi, ka, izmantojot jau esošās un potenciāli izveidojamās vietas privātajās iestādēs, būtu iespējams apmierināt pieprasījumu pēc pirmsskolas pakalpojuma. A.Osītis vērš uzmanību problēmjautājumam par finansējuma aprēķina metodiku. Salīdzinot Ministru kabineta noteikumos Nr.709 noteikto vidējo izmaksu aprēķinu ar faktiskajām izmaksām, rodas būtiska starpība, kas atsevišķos gadījumos pārsniedz 100 euro uz vienu bērnu. Tādējādi pašvaldībai jāmeklē veidi, kā nodrošināt taisnīgāku līdzfinansējuma sistēmu un vienlaikus mazināt vecāku līdzmaksājumu. Viņš uzsver, ka alternatīva būtu jaunu pašvaldības bērnudārzu būvniecība, kas prasītu ļoti ievērojamus kapitālieguldījumus. Tādēļ pašvaldības ieskatā racionālāk ir meklēt ilgtspējīgus sadarbības modeļus ar privātajām izglītības iestādēm. A.Osītis norāda, ka pašvaldības rīcībā ir advokātu biroja sagatavots atzinums par spēkā esošo kārtību un iespējamiem rīcības modeļiem. Viņš uzsver, ka būtiska daļa nepieciešamo risinājumu īstenojama pašvaldības līmenī, grozot saistošos noteikumus un pieņemot attiecīgus domes lēmumus. Vienlaikus viņš vērš uzmanību uz advokātu biroja secinājumiem par iedzīvotāju deklarētās dzīvesvietas jautājumu. A.Osītis norāda, ka pašvaldība saskaras ar ievērojamu skaitu gadījumu, kad deklarēšanās fakts neatbilst faktiskajai dzīvesvietai. Rezultātā pašvaldības līdzfinansējums tiek izmaksāts arī par bērniem, kuri faktiski nedzīvo novada teritorijā, bet kuru vecāki ir deklarējušies pašvaldībā. Viņš uzsver, ka šāda situācija kropļo finansēšanas sistēmu. A.Osītis atzīmē, ka spēkā esošā normatīvā bāze lielā mērā balstās uz deklarētās dzīvesvietas faktu, tādēļ jautājums nav vienkārši risināms. Vienlaikus viņš aicina deputātus izvērtēt iespējas stingrāk ierobežot praksi, kad vecāki deklarējas tajās pašvaldībās, kurās paredzēts lielāks līdzfinansējums pirmsskolas izglītības pakalpojumiem, un tādējādi izmanto sistēmas sniegtās priekšrocības. A.Osītis norāda, ka pašvaldībām ir pieejami instrumenti šādu situāciju risināšanai, izmantojot savus resursus un saistošos noteikumus, taču šajā sēdē viņš plašāk pie risinājumiem nekavējas. Noslēgumā viņš aicina diskutēt arī par to, vai deleģēšanas līgums ir piemērotākais veids, kā pašvaldības nodod pirmsskolas izglītības pakalpojuma sniegšanu privātajām izglītības iestādēm.

O.Burovs informē, ka apzināti nav vēlējies šo jautājumu skatīt pirms pašvaldību vēlēšanām, lai nerastos priekšstats, ka diskusija tiek izmantota politisku dividenžu gūšanai.

Viņš uzsver, ka lietderīgāk ir pie jautājuma atgriezties pēc vēlēšanām, kad mazinājušās priekšvēlēšanu emocijas un iespējama pragmatiska diskusija par problēmu un tās risinājumiem. O.Burovs atzīmē, ka situācija dažādās pašvaldībās ir būtiski atšķirīga. Viņš norāda, ka ir izbrīnīts par situāciju Ropažu novadā, kur atsevišķos gadījumos vecākiem jāgaida rindā uz vietu tuvākajā pašvaldības bērnudārzā. Vienlaikus Rīgā vērojama pretēja tendence, jo pirmo reizi kopš deviņdesmito gadu sākuma pašvaldība atsavina tukšus bērnudārzus, kuri netiek pilnvērtīgi izmantoti. O.Burovs norāda, ka vienlaikus tiek īstenoti arī jauni investīciju projekti pirmsskolu infrastruktūrā, tostarp tiek būvēts jauns bērnudārzs, kas rada jautājumus par ilgtermiņa pieprasījuma prognozēm un esošās infrastruktūras noslodzi. Viņš uzsver, ka bērnu skaits samazinās, tādēļ nepieciešams rūpīgi vērtēt publisko līdzekļu ieguldījumus. O.Burovs min piemēru ar bērnudārzu Ķengaragā, kuru plānots atsavināt, kamēr tajā pašā laikā privātajās pirmsskolas izglītības iestādēs attiecīgajā apkaimē saglabājas pieprasījums un veidojas rindas. Viņš norāda, ka tukšu bērnudārzu turpmāka izmantošana nav vienkāršs jautājums, tomēr loģiski būtu apsvērt iespēju šādas telpas piedāvāt privātajiem pakalpojuma sniedzējiem. Vienlaikus uzsver, ka šādā gadījumā būtiski ir nosacījumi, ar kādiem pašvaldība nodotu īpašumu lietošanā, tostarp jautājumi par nomas maksu un sadarbības modeli.

I.Dundure norāda, ka pašvaldību un privāto pirmsskolas izglītības iestāžu sadarbība veidojusies vairāk nekā 12 gadu garumā un šajā laikā normatīvais regulējums ir pakāpeniski pilnveidots. Viņa atgādina, ka Izglītības likums nosaka vecāku tiesības izvēlēties privāto pirmsskolu, ja pašvaldība nevar nodrošināt vietu pašvaldības bērnudārzā, kā arī paredz iespēju bērnam turpināt apmeklēt privāto iestādi, lai izvairītos no papildu slodzes bērnam. Norāda, ka Ministru kabineta noteikumi gadu gaitā ir pilnveidoti, pakāpeniski palielinot finansējumu privātajām izglītības iestādēm un to sasaistot ar pašvaldību vidējām izmaksām. Vienlaikus viņa uzsver, ka pašvaldību un privāto iestāžu galvenais kopīgais mērķis ir nodrošināt bērniem pieejamu pirmsskolas izglītību. Viņa atzīmē, ka valstī ir aptuveni 900 izglītības iestādes, kurās tiek īstenotas pirmsskolas programmas, savukārt, samazinoties bērnu skaitam, pašvaldības arvien aktīvāk meklē risinājumus pakalpojuma pieejamības nodrošināšanai, tostarp atver pirmsskolas grupas skolās. I.Dundure norāda, ka arvien vairāk pašvaldību piedāvā bērniem uzsākt pirmsskolas apmeklējumu jau no viena gada vecuma vai pat agrāk, taču aicina izvērtēt, vai šādu pienākumu būtu lietderīgi noteikt kā visām pašvaldībām obligātu normu. Turpinājumā I.Dundure informē, ka lielākais privāto bērnudārzu skaits ir Rīgā, kam seko Mārupes novads, Jelgava un citas lielās pilsētas. Viņa uzsver, ka deklarētās dzīvesvietas princips ir saistīts ar pašvaldību finansēšanas un finanšu izlīdzināšanas sistēmu, tādēļ šī problemātika nav raksturīga tikai pirmsskolas izglītībai. Līdzīgi jautājumi rodas arī vispārējā izglītībā un savstarpējos norēķinos starp pašvaldībām par bērnu izglītošanu. Ja tiktu rasts atbilstošs risinājums, pašvaldības to atbalstītu, tomēr šobrīd jautājums ir sarežģīts. I.Dundure norāda, ka pašvaldībām nav ierobežojumu noteikt lielāku līdzfinansējumu privātajām pirmsskolām, attiecīgi paredzot to savos saistošajos noteikumos. Savukārt attiecībā uz deleģēšanas līgumiem viņa atgādina, ka šāda prakse tika izmantota vēl pirms grozījumiem Izglītības likumā, un arī šobrīd deleģēšana ir viens no iespējamajiem sadarbības modeļiem. Vienlaikus viņa uzsver, ka tā ir katras pašvaldības izvēle, ņemot vērā tās budžeta iespējas un prioritātes.

L.Voroņenko aicina uz jautājumu paraudzīties plašākā kontekstā, saistībā ar demogrāfijas izaicinājumiem un ģimenes politiku valstī. Viņa uzsver, ka, vērtējot pirmsskolas izglītības pieejamību, prioritāri būtu jāņem vērā ģimeņu intereses, nevis tikai administratīvie un organizatoriskie apsvērumi. Norāda, ka īpaši Rīgā un Pierīgā pieejami un elastīgi pirmsskolas pakalpojumi veicina vecāku atgriešanos darba tirgū, stiprina ģimeņu stabilitāti un pozitīvi ietekmē ekonomisko aktivitāti. Viņa atbalsta diskusijā izskanējušo viedokli par nepieciešamību sakārtot deklarētās dzīvesvietas jautājumu, jo praksē deklarēšanās ne vienmēr atbilst faktiskajai dzīvesvietai.

Tāpat viņa uzsver, ka tuvākais bērnudārzs ne vienmēr nozīmē ģimenei ērtāko risinājumu, jo īpaši Rīgā un Pierīgā, kur būtiska nozīme ir ikdienas loģistikai. Viņa norāda, ka Latvijā ir daudz viena vecāka ģimeņu, tādēļ bērnudārza pieejamība un atrašanās vieta tieši ietekmē vecāku iespējas savienot darbu ar bērna aprūpi. L.Voroņenko vērš uzmanību arī iespējai plašāk nodrošināt pirmsskolas pakalpojumu pieejamību bērniem no viena gada vecuma, uzsverot, ka tas palīdzētu vecākiem īstenot izvēli vienlaikus būt nodarbinātiem un rūpēties par bērnu. Vienlaikus viņa aicina vienkāršot līdzfinansējuma sistēmu un virzīties uz skaidrāku un stabilāku regulējumu, kas ģimenēm radītu lielāku prognozējamību un veicinātu labvēlīgu vidi bērnu audzināšanai.

O.Burovs aicina diskutēt par pirmo izskanējušo jautājumu, vienlaikus norādot, ka tas tieši neietilpst Komisijas kompetencē. Viņš atgādina, ka pašreizējais regulējums paredz pirmsskolas pieejamību no pusotra gada vecuma, un lūdz precizēt, vai priekšlikums paredz pakalpojuma nodrošināšanu jau no viena gada vai no viena gada un dažiem mēnešiem. O.Burovs norāda, ka atsevišķas pašvaldības jau ir noteikušas agrāku bērnu uzņemšanu pirmsskolās, minot piemēru, ka Valmierā ar saistošajiem noteikumiem paredzēta uzņemšana pašvaldības bērnudārzā no viena gada un četru mēnešu vecuma.

L.Voroņenko uzsver, ka, jo agrāk likumdevējs skaidri signalizē par šādas iespējas nodrošināšanu visām ģimenēm, jo lielāka būs vecāku pārliecība un iespēja plānot savas izvēles. Piekrīt, ka runa varētu būt par grozījumiem Izglītības likumā.

Komisijā notiek diskusija, kurā piedalās O.Burovs, I.Dundure, I.Bērziņa, A.Osītis, L.Voroņenko, D.Kājiņa, R.Čudars, I.Stobova, A.Švinka, D.Mieriņa, J.Endziņš, D.Valters, D.Balgalve, J.Butņicka, tostarp:

- *I.Bērziņa norāda, ka neatbalstītu obligāta pienākuma noteikšanu nodrošināt pirmsskolas pakalpojumu no konkrēta vecuma, tomēr uzskata, ka ģimenēm jābūt iespējai šādu pakalpojumu saņemt arī agrāk, ja tas nepieciešams. Viņa uzsver, ka ģimeņu situācijas ir ļoti atšķirīgas, tādēļ svarīgi nodrošināt izvēles iespējas. Vienlaikus I.Bērziņa interesējas, vai pašvaldībām ir tiesības noteikt lielāku līdzfinansējumu par Ministru kabineta noteikumos paredzēto minimumu. Attiecībā uz deklarēšanās jautājumu viņa norāda, ka tas ir plašāks aspekts, kas skar ne tikai pirmsskolas izglītību, bet arī citus publiskos pakalpojumus;*
- *A.Osītis norāda, ka būtiskākais jautājums, ko viņš saskata, ir saistīts ar deklarētās dzīvesvietas principa piemērošanu. Viņš uzsver, ka pašvaldībai ir iespējas saistošajos noteikumos paredzēt papildu kritērijus paaugstināta līdzfinansējuma saņemšanai, piemēram, nosakot prasību, ka vienam vai abiem vecākiem jābūt deklarētiem pašvaldības teritorijā, kā arī vērtējot citus apstākļus. A.Osītis norāda, ka pašvaldība varētu paredzēt arī nosacījumu, ka paaugstināts līdzfinansējums tiek piešķirts gadījumos, kad bērns apmeklē izglītības iestādi pašvaldības administratīvajā teritorijā vai saprātīgā attālumā no tās. Viņš uzsver, ka nebūtu loģiski piešķirt pašvaldības finansējumu situācijās, kad bērns apmeklē pirmsskolas izglītības iestādi tālu ārpus pašvaldības teritorijas, jo tas var liecināt, ka ģimene faktiski nedzīvo attiecīgajā novadā. A.Osītis informē par saņemto advokātu biroja izvērstu juridisko vērtējumu par iespējamiem risinājumiem un ar tiem saistītajiem riskiem. Viņš norāda, ka viens no būtiskākajiem secinājumiem ir deklarētās dzīvesvietas jautājums, un atzīmē, ka šīs problēmas sakārtošana valsts līmenī būtu ļoti nozīmīgs solis. Vienlaikus viņš uzsver, ka, lai arī pārstāv pašvaldības intereses un rūpējas par pašvaldības budžeta līdzekļu efektīvu izmantošanu, uz jautājumu jāskatās plašākā kontekstā. A.Osītis norāda, ka gadījumā, ja bērns neapmeklē pašvaldības bērnudārzu,*

izmaksas sabiedrībai tik un tā rodas, piemēram, situācijās, kad vecāki nevar atgriezties darba tirgū un pilnvērtīgi iesaistīties ekonomiskajā aktivitātē;

- *R.Čudars norāda, ka pirmsskolas izglītības sistēma attīstās atbilstoši demogrāfiskajām svārstībām. Deviņdesmitajos gados bērnudārzi tika slēgti bērnu skaita samazināšanās dēļ, vēlāk sekoja pieaugums, bet šobrīd atkal vērojama pretēja tendence. Viņš uzsver, ka normatīvais regulējums skaidri nosaka valsts un pašvaldību atbildību, un pirmsskolas izglītības nodrošināšana ir pašvaldību autonomā funkcija. R.Čudars norāda, ka gadījumā, ja tiktu pieņemts princips, ka vecāku izvēle pirmsskolas izglītībā ir prioritāra neatkarīgi no pakalpojuma sniedzēja, būtu nepieciešamas būtiskas izmaiņas normatīvajā regulējumā. Viņš uzsver, ka pašlaik lielākajā daļā pašvaldību vietas pirmsskolas izglītības iestādēs bērniem ir nodrošinātas un problēmas saglabājas tikai atsevišķās pašvaldībās, galvenokārt Pierīgā. Vienlaikus, samazinoties bērnu skaitam, pašvaldībās pieaug neizmantoto telpu apjoms, kas potenciāli varētu tikt pielāgots silītes grupu vajadzībām. R.Čudars norāda, ka šajā jautājumā viņa viedoklis atšķiras no Latvijas Pašvaldību savienības paustās pozīcijas, jo, viņaprāt, esošajos apstākļos pašvaldībām ir iespējas paplašināt pakalpojumu klāstu un nodrošināt pirmsskolas pakalpojumus bērniem no agrāka vecuma. Tas dotu vecākiem iespēju ātrāk atgriezties darba tirgū. Tāpat viņš uzsver, ka pirmsskolas izglītības pakalpojums ir cieši saistīts ar personas dzīvesvietu un vietējo kopienu. Tādēļ ir saprotami, ka pašvaldības prioritāri nodrošina pakalpojumu savu teritoriju iedzīvotājiem;*
- *I.Stobova norāda, ka diskusijā izskanējušas vairākas būtiskas tēmas, tomēr viņai rodas jautājums, kādu konkrētu problēmu paredzēts risināt. Viņa atzīmē, ka demogrāfija ir nopietns izaicinājums, tomēr jauniešu vidū interese par šo jautājumu ir zema, savukārt daudz lielāka uzmanība tiek pievērsta labbūtības un garīgās veselības jautājumiem. I.Stobova uzsver, ka, diskutējot par bērnu aprūpes iespējām no ļoti agrīna vecuma, jādomā arī par bērnu interesēm un emocionālo attīstību. Balstoties savā profesionālajā pieredzē, viņa norāda, ka vecāku priekšstati par labāko risinājumu ne vienmēr sakrīt ar bērnu vajadzībām. Vienlaikus viņa atzīst, ka visi iesaistītie vēlas bērniem kvalitatīvu un drošu izglītības vidi, tādēļ risinājumi jāmeklē, sabalansējot ģimeņu, pašvaldību un bērnu intereses;*

  (I.Bērziņa iziet no sēžu zāles plkst.10.53)
- *A.Švinka pateicas par jautājuma aktualizēšanu un norāda, ka dzīves ritms un iedzīvotāju mobilitāte mainās, tādēļ likumdevējam jāizvērtē, kā labos pašvaldību piemērus padarīt pieejamus visā valstī. Viņš uzsver, ka vecākiem jābūt iespējai saņemt līdzvērtīgus pakalpojumus neatkarīgi no pašvaldības, kurā tie dzīvo. A.Švinka vērš uzmanību arī uz Ministru kabineta noteikumu Nr. 709 metodiku, norādot, ka pašvaldību kapitālieguldījumi bērnudārzu būvniecībā netiek pilnvērtīgi atspoguļoti izmaksu aprēķinā, savukārt privātajām pirmsskolām jāsedz būtiski papildu izdevumi. Viņa ieskatā būtu lietderīgi uzdot izvērtēt minēto metodiku, jo privātās pirmsskolas ir elastīgākas un spēj ātrāk pielāgoties demogrāfiskajām pārmaiņām. Viņš atbalsta sadarbības pilnveidošanu ar privātajām izglītības iestādēm un aicina virzīt attiecīgus uzlabojumus normatīvajā regulējumā;*
- *D.Kājiņa norāda, ka Ministru kabineta noteikumu Nr. 709 metodikā nav iekļauti kapitālieguldījumi. Vienlaikus tajā ir iekļauta telpu noma, kas pašvaldībām praktiski nepastāv vai ir minimāla, savukārt privātajiem pakalpojuma sniedzējiem telpu nomas izmaksas uz vienu bērnu var sasniegt līdz 100 euro*

mēnesī, jo tiek nomātas komerctelpas. Tāpat metodikā nav iekļauti vairāki administratīvie un centralizētie pakalpojumi. Viņa uzsver, ka metodika ir novecojusi un šajā jautājumā nereti nākas saskarties ar demagoģiju. D.Kājiņa norāda, ka pašvaldības bieži apgalvo, ka palielina finansējumu, kamēr privātie pakalpojuma sniedzēji ceļ cenas, taču šāds formulējums maldina sabiedrību. Pašvaldības palielina līdzfinansējumu atbilstoši metodikā noteiktajiem aprēķiniem, bet viņas praksē neviena pašvaldība nav maksājusi vairāk par metodikā paredzēto apjomu. Līdz ar to vecāku maksājuma daļa nemainās, bet kopējās izmaksas pieaug, jo pakalpojuma sniedzējiem ir jāsedz augošās izmaksas. Viņa piebilst, ka īpaši pirms vēlēšanām šādai retorikai ir bijusi būtiska ietekme, tādēļ nācies to skaidrot vecākiem. Turpinot, D.Kājiņa informē, ka viņas vadītā uzņēmuma mājaslapā ir pieejama detalizēta informācija par visām izmaksām, tomēr finansēšanas sistēma kopumā joprojām ir sadrumstalota, neskaidra un nedroša. Viņa norāda, ka vecāki nereti tiek maldināti ar apgalvojumiem, ka cenas tiek paaugstinātas nepamatoti, un uzskata, ka būtu nepieciešams pārskatīt esošo pieeju, nodrošinot godīgu un caurspīdīgu finansēšanas modeli, kā arī atturoties no dārgu ēku būvniecības gadījumos, kad tās nākotnē var nebūt nepieciešamas;

- *D.Mieriņa pateicas par problēmas aktualizēšanu un norāda, ka kvalitatīva diskusija par šo jautājumu būtu jāveic Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā, jo izmaiņas Izglītības likumā ir tās kompetencē. D.Mieriņa norāda, ka privāto pirmsskolu izmaksas ir skaidri noteiktas un uzrādītas, taču vienlaikus pašvaldību pakalpojumu grozā bieži tiek iekļauti pakalpojumi, kurus privātās izglītības iestādes vispār nepiedāvā. Kā piemēru viņa min peldbaseina pakalpojumus, kuru izmaksas tiek ietvertas kopējās pašvaldības pirmsskolas izmaksās. Tāpat pašvaldības savās pirmsskolās finansē dažādus papildu pakalpojumus, piemēram, interešu izglītības nodarbības, logopēda pakalpojumus un citus atbalsta pasākumus. Viņasprāt, būtu nepieciešams detalizēti izvērtēt, kāds ir konkrētais pakalpojumu grozs, par kuru tiek veikti aprēķini, un vienoties par abpusēji pieņemamu pieeju, tajā ietverot arī kapitāla izdevumus, kas ir ļoti būtiski. Viņa pieļauj, ka noteiktā apjomā būtu apsverama arī šo izdevumu kompensēšana. Turpinot, D.Mieriņa uzsver, ka Komisijas uzdevums ir pievērsties deklarētās dzīvesvietas sistēmas sakārtošanai un ka šis jautājums, visticamāk, būs jārisina arī nākamajai valdībai. Viņa norāda, ka deklarēšanās sistēma ir cieši saistīta ar dažādu pakalpojumu saņemšanu, ne tikai pirmsskolas izglītības jomā, bet arī daudzās citās nozarēs, tostarp veselības aprūpē. Deklarētā dzīvesvieta bieži nosaka gan tiesības saņemt pakalpojumus, gan to apmēru, un tas ietekmē cilvēku izvēli deklarēties konkrētās pašvaldībās. D.Mieriņa min, ka iedzīvotāji nereti deklarējas tajās pašvaldībās, kur pieejams lielāks atbalsts vai izdevīgāki pakalpojumi, piemēram, līdzfinansējums sociālās aprūpes pakalpojumiem. Viņa norāda, ka pašvaldībām ir atšķirīga pieeja pakalpojumu organizēšanā un finansēšanā, tādēļ būtu lietderīgi izvērtēt iespēju lielāku nozīmi piešķirt personas faktiskajai dzīvesvietai. Viņa atzīmē, ka daudzos informācijas resursos un pakalpojumu pieteikumos jau tiek prasīta gan deklarētā, gan faktiskā dzīvesvieta, jo deklarētā dzīvesvieta galvenokārt kalpo korespondences saņemšanai, savukārt faktiskā dzīvesvieta ne vienmēr ar to sakrīt. D.Mieriņa uzsver, ka šis jautājums būtu jārisina pēc būtības, lai nodrošinātu taisnīgāku un pārskatāmāku pakalpojumu pieejamību;*
- *O.Burovs norāda, ka privāto pakalpojumu sniedzēju iesaiste ir apsveicama, jo tie palīdz pašvaldībām nodrošināt savas funkcijas. Viņš uzsver, ka tas attiecas ne*

tikai uz privātajiem bērnudārziem, bet arī uz citām jomām, piemēram, sociālo aprūpi. O.Burovs atgādina, ka savulaik nebija pieļaujama doma par privātu veco ļaužu pansionātu darbību, taču šobrīd šādi pakalpojumi tiek sniegti sekmīgi. Norāda, ka Rīga šobrīd ir vienīgā pašvaldība, kur darbojas vaučeru sistēma, kas līdzīga privāto bērnudārzu finansēšanas modelim. Viņš min, ka ģimenes tipa veco ļaužu pansionāta pakalpojuma izmaksas sasniedz aptuveni 1000 euro mēnesī un privātais sektors šo pakalpojumu nereti nodrošina efektīvāk. Viņaprāt, pašvaldībām dažkārt ir lietderīgāk deleģēt pakalpojumu sniegšanu privātajiem, nevis pašām risināt personāla nodrošinājuma jautājumus. Pievēršoties situācijai bērnudārzos, O.Burovs norāda, ka Rīgā ir grupas, kurās bērni no vairākām grupām tiek apvienoti vienās telpās tikai tādēļ, ka trūkst darbinieku. Viņš atzīst, ka pašvaldību un privāto iestāžu kvalitāte ir dažāda, tomēr arī privātajā sektorā demogrāfiskās tendences ietekmē konkurenci, kā rezultātā tirgū paliek tie pakalpojumu sniedzēji, kuri spēj nodrošināt kvalitatīvu pakalpojumu. Viņš norāda, ka vienlaikus Rīgai ir vairāki tukši bērnudārzi, kuru turpmākā izmantošana nav atrisināta. Daļa no tiem nākotnē varētu tikt atsavināti, lai gan tajos joprojām ir izmantojamas telpas. O.Burovs uzsver, ka diskusijās par pilsētvides attīstību bieži tiek minēta vecu izglītības ēku nojaukšana un jaunu projektu attīstība, tomēr praksē šādi procesi ir ļoti ilgi. Lai bērnudārza teritorijā attīstītu dzīvojamo apbūvi, vispirms nepieciešams mainīt lokālplānojumu, pēc tam izstrādāt būvprojektu un veikt būvniecību. Viņaprāt, no lēmuma pieņemšanas līdz projekta īstenošanai var paiet pieci vai seši gadi, tādēļ nevar uzskatīt, ka tukšu bērnudārzu atsavināšana automātiski atrisinās pašvaldības problēmas. Turpinot, O.Burovs norāda, ka pašvaldības nevar vienkārši nodot telpas lietošanā bez procedūras, jo nepieciešams konkurss un jāievēro normatīvais regulējums. Vienlaikus viņš vērš uzmanību uz nomas maksas noteikšanas kārtību, kur pašlaik tiek piemērota tirgus nomas maksa un normatīvajā regulējumā nav paredzēts īpašs samazinājums izglītības funkcijas veikšanai. O.Burovs atceras, ka savulaik Rīgā bija pieeja, kur privātajām izglītības iestādēm tika noteikta simboliska nomas maksa, jo tika ņemts vērā, ka tās veic izglītības funkciju, nevis komercdarbību. Viņaprāt, būtu vērts izvērtēt iespēju normatīvajā regulējumā paredzēt atšķirīgu pieeju gadījumos, kad pašvaldības telpas tiek izmantotas izglītības, sociālajām, sporta vai kultūras vajadzībām. O.Burovs uzsver, ka visu iesaistīto pušu interesēs ir samazināt telpu nomas izmaksas, jo tās tieši ietekmē pakalpojuma cenu. Viņš norāda, ka pretējā gadījumā pašvaldībām nākas palielināt līdzfinansējumu, vienlaikus iekasējot lielākas nomas maksas, kas būtībā rada vienas un tās pašas naudas apriti starp dažādām sistēmām. Tādēļ viņš uzskata, ka šis ir jautājums, kuru būtu lietderīgi turpināt diskutēt un meklēt risinājumus;

- *J.Endziņš norāda uz diviem kontekstiem, kāpēc viņš izsakās par šo tēmu. Pirmais saistīts ar darbu birokrātijas mazināšanas rīcības grupā, kur tika vērtētas dažādas publiskās pārvaldes funkcijas. Viņš skaidro, ka pirmais solis ir saprast, vai konkrētā funkcija vispār ir nepieciešama un kādus uzdevumus varētu nedarīt. Savukārt, ja tiek secināts, ka funkcija ir nepieciešama, nākamais solis ir izvērtēt, vai tās izpildi iespējams deleģēt. Šajā saistībā viņš norāda, ka arī šodienas diskusija ir ļoti vietā. Otrā kontekstā J.Endziņš dalās personīgajā pieredzē kā tēvs, kura abi bērni apmeklējuši privātās izglītības iestādes, viens Rīgā, otrs Mārupē. Viņš uzsver, - kā vecāki viņi ir bijuši ļoti apmierināti ar šo iestāžu sniegto izglītības kvalitāti. J.Endziņš norāda, ka visiem ir zināma pašreizējā situācija ar publiskajām finansēm un izaicinājumi, kas stāv priekšā valdībai un*

nākamajam parlamentam. Viņš arī uzsver, ka valsts un publiskā sektora līdzdalība ekonomikā kopumā ir pārāk liela. Tādēļ viņaprāt šodien apspriestais virziens, kur privātās izglītības iestādes nodrošina izglītības pakalpojumus, ir loģisks un pareizs. Viņš uzskata, ka būtu jāmeklē veidi, kā veicināt privāto pirmsskolas izglītības iestāžu attīstību un saglabāšanos. J.Endziņš atgādina, ka privātajām izglītības iestādēm vēsturiski darbība bijusi sarežģīta, tostarp laikā, kad viņš vadījis Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru. Viņš norāda, ka daļa iestāžu arī pašlaik pārtrauc darbību vai bankrotē. Vienlaikus vecāku izvēli galvenokārt nosaka divi kritēriji – izglītības kvalitāte un cena. Tā kā privātajās izglītības iestādēs līdzmaksājumi ir salīdzinoši augsti, ne visas ģimenes tos var atļauties. Turpinot, J.Endziņš uzsver, ka konkurence starp privātajām un pašvaldību izglītības iestādēm ir ļoti nosacīta. Pašvaldības būvē infrastruktūru un nodrošina dažāda veida atbalstu, kamēr privātajiem pakalpojumu sniedzējiem visas izmaksas, tostarp telpu noma un citi izdevumi, ir jāiekļauj pakalpojuma cenā. Tādēļ cenu ziņā konkurēt ar pašvaldības iestādēm praktiski nav iespējams. Viņaprāt, vienīgais konkurences instruments ir kvalitāte. Balstoties savā pieredzē, viņš norāda, ka viņa bērnu saņemtā izglītības kvalitāte ir bijusi tāda, kas attaisno lielākus vecāku ieguldījumus. J.Endziņš uzsver, ka, ja tiek diskutēts par turpmāko attīstību, būtu jādomā par privāto izglītības iestāžu maksimālu veicināšanu un vienlaikus par mazāku publiskā sektora iesaisti jaunu infrastruktūras objektu veidošanā. Tāpat viņš akcentē konkurences neitralitātes principa nodrošināšanas nozīmi, norādot, ka gadījumā, ja tas netiek ievērots, nav jābrīnās par grūtībām, ar kurām saskaras privātie pakalpojumu sniedzēji. Attiecībā uz fiktīvām deklarācijām J.Endziņš atzīst, ka tā ir problēma, tomēr viņš neuzskata, ka faktiskās dzīvesvietas deklarēšanas sistēmas ieviešana un papildu administrēšana būtu labs risinājums. Viņaprāt, tas radītu papildu administratīvo slogu, turklāt arī faktiskās dzīvesvietas kontrole nebūtu efektīvi nodrošināma un pastāvētu risks rasties fiktīvām faktiskās dzīvesvietas deklarācijām. Viņš uzskata, ka loģiskāks risinājums būtu pašvaldību līdzfinansējuma piesaiste tiem gadījumiem, kad bērns apmeklē attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā esošu izglītības iestādi neatkarīgi no tā, vai tā ir pašvaldības vai privāta izglītības iestāde. Šāda pieeja, viņaprāt, būtu saprotamāka arī no pašvaldību skatpunkta, jo, ja bērns apmeklē iestādi konkrētajā teritorijā, tas nozīmē, ka ģimene ar šo pašvaldību ir cieši saistīta vai nākotnē varētu tajā deklarēties. Savukārt finansēt pakalpojumu no vienas pašvaldības budžeta, ja līdzekļi faktiski aizplūst uz citu teritoriju, viņaprāt, nav īsti loģiski;
(D.Mieriņa iziet no sēžu zāles plkst.11.17)

- *D.Balgalve, J.Butņicka pauž VARAM viedokli, precizējot izskanējušo informāciju par deleģēšanas līgumiem. Tāpat informē, ka ministrija ik gadu apkopo informāciju par bērnu skaita rindām pirmsskolas izglītības iestādēs. Viņa norāda, ka pašlaik aktuālākā situācija ir Mārupes, Ķekavas un Ropažu novadā, savukārt kopumā rindas valstī samazinās. Ministrija apkopo arī informāciju par pašvaldību praksi bērnu uzņemšanā no viena gada vecuma. Skaidro, ka diskusijas par finansēšanas metodikas pilnveidošanu notiek jau ilgāku laiku. VARAM pārstāve atgādina, ka iepriekš metodikā tika iekļauts pamatlīdzekļu nolietojums, savukārt citu izmaksu pozīciju iekļaušana netika atbalstīta administratīvā sloga un salīdzinoši nelielās ietekmes dēļ. Vienlaikus viņa uzsver, ka līdzfinansējuma apmērs ik gadu pieaug un pašvaldībām ir tiesības to palielināt arī papildus savām budžeta iespējām. Informē, ka ministrija sniedz atbalstu pašvaldībām pirmsskolas infrastruktūras attīstībai,*

infrastruktūras uzturēšanai, kā arī atgādina par Valsts kontroles veikto revīziju par pirmsskolas izglītības pieejamību un kvalitāti, kuras rezultāti var veicināt papildu priekšlikumu sniegšanu jomas pilnveidošanai;

- *D.Kājiņa pauž viedokli, ka aicinātu primāri skatīties uz ģimeņu vajadzībām un interesēm, nevis uz risinājumiem, kas labi izskatās dokumentos vai prezentācijās. Viņa uzsver, ka privātais bērnudārzs nekad nevarētu atļauties strādāt situācijā, kurā ir 35 bērni un 25 darbinieki, savukārt pašvaldība šādu modeli var atļauties. Viņasprāt, tas ir jautājums par līdzekļu efektīvu izmantošanu. D.Kājiņa piebilst, ka pārstāv nozari un ir arī ilgstoši strādājusi pašvaldības bērnudārzā, tādēļ redz situāciju no dažādām pusēm. Viņa norāda, ka viņas galvenais mērķis šajā diskusijā ir aicināt deputātus un lēmumu pieņēmējus skatīties uz jautājumu no ģimeņu interešu viedokļa.*

O.Burovs rezumē viedokļus un aicina Komisiju pieņemt šādu lēmumu:

1. Atbalstīt nepieciešamību pilnveidot pirmsskolas izglītības pieejamību un finansēšanas paredzamību.
2. Aicināt Izglītības un zinātnes ministriju sadarbībā ar Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju izvērtēt:

1) pašvaldību līdzfinansējuma atbilstību pamatotām pirmsskolas izglītības pakalpojuma izmaksām un nepieciešamos grozījumus Ministru kabineta 2015.gada 8.decembra noteikumos Nr.709 "Noteikumi par izmaksu noteikšanas metodiku un kārtību, kādā pašvaldība atbilstoši tās noteiktajām vidējām izmaksām sedz pirmsskolas izglītības programmas izmaksas privātai izglītības iestādei";

2) iespējas noteikt vienotākus un ģimenēm saprotamus pašvaldību līdzfinansējuma piešķiršanas principus, veicinot vienlīdzīgas pirmsskolas izglītības iespējas bērniem neatkarīgi no izglītības iestādes dibinātāja statusa;

3) pašvaldību un privāto pirmsskolas izglītības iestāžu ilgtermiņa sadarbības tiesiskos risinājumus, tostarp atsevišķu pašvaldības autonomajā kompetencē ietilpstošu pārvaldes uzdevumu deleģēšanas pieļaujamību un lietderību, slēdzot deleģēšanas līgumus un saglabājot pašvaldības atbildību par attiecīgās autonomās funkcijas izpildi kopumā.

3. Aicināt Labklājības ministriju sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju izvērtēt atbalsta iespējas bērnu aprūpei līdz pusotra gada vecuma sasniegšanai ģimeņu atbalsta un demogrāfijas politikas kontekstā.
4. Lūgt minētās ministrijas, iesaistot Latvijas Pašvaldību savienību, pašvaldību un privāto pirmsskolas izglītības iestāžu pārstāvjus, iesniegt Komisijai izvērtējuma rezultātus un priekšlikumus nepieciešamajām normatīvā regulējuma un finansēšanas kārtības izmaiņām.

Komisijā notiek diskusija, kurā piedalās R.Čudars, O.Burovs, A.Osītis, I.Pētersone-Jezupenko, I.Stobova, A.Švinka, tostarp:

- *R.Čudars norāda, ka, viņaprāt, Komisijai šodien ir iespēja pieņemt ļoti labu lēmumu. Vienlaikus viņš vērš uzmanību uz jautājumu par vienlīdzību starp pašvaldību un privātajām pirmsskolas izglītības iestādēm un vaicā, vai Komisija aicina grozīt Izglītības likumu;*
- *O.Burovs informē, ka šobrīd neaicina grozīt Izglītības likumu;*
- *R.Čudars norāda, ka diskusijas pamatā patiesībā ir viens princips. Viņš atzīmē, ka pašvaldību pirmsskolas izglītības iestādes šobrīd ir noteiktas kā prioritāras. R.Čudars piebilst, ka personīgi uzskata šādu pieeju par pareizu, lai gan tas ir viņa personīgais viedoklis. Vienlaikus viņš uzsver, ka jautājums ir par*

vienlīdzību, jo privātās pirmsskolas izglītības iestādes tiek iesaistītas gadījumos, kad pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs nav pieejamas vietas;

- *O.Burovs norāda, ka jautājums par vietu pieejamību ir sarežģītāks. Viņš atgādina, ka jau pirms vairākiem gadiem Rīgas pašvaldība norādīja uz vairāk kā simts brīvām vietām bērnudārzos, tomēr šīs vietas bieži atradās konkrētās pilsētas apkaimēs un ne vienmēr atbilda ģimeņu vajadzībām;*
- *A.Osītis piekrīt, ka pašvaldību izglītības iestādes šobrīd ir definētas kā prioritāras, tomēr uzskata, ka uz situāciju būtu jāraugās arī, galvenokārt, no bērnu interešu viedokļa. Viņš norāda, ka gadījumos, kad bērns jau ir uzsācis izglītības procesu privātā pirmsskolā un pašvaldības iestādē vēlāk atbrīvojas vieta, būtu jāizvērtē, vai vienmēr ir lietderīgi mainīt izglītības iestādi. A.Osītis uzsver, ka lēmuma projektā paredzētais uzdevums situāciju analizēt ir pamatots. Viņaprāt, iespējams, apstākļi ir būtiski mainījušies un pie līdzšinējās pieejas vairs nav jāpieturas. Viņš pieļauj, ka varētu tikt atrasti arī citi argumenti par labu sadarbībai ar privātajām izglītības iestādēm un pakalpojumu sniedzējiem, norādot, ka tie parasti ir elastīgāki un spēj ātrāk pielāgoties mainīgajiem apstākļiem. Viņš piebilst, ka arī izglītības joma zināmā mērā ir pakļauta tirgus procesiem;*
- *I.Pētersone-Jezupenko norāda, ka vēlas izteikties ne tikai kā privāto izglītības iestāžu pārstāvis, bet arī kā trīs bērnu vecāks. Viņa uzsver, ka viņas bērni mācās dažādās izglītības iestādēs un viņam nav saprotams, kādēļ vecākam, kurš ir atbildīgs par savu bērnu, nav tiesību pašam izvēlēties bērnam piemērotāko izglītības iestādi. Viņa norāda, ka pašreizējais regulējums faktiski nosaka, kuru izglītības iestādi bērns drīkst apmeklēt, ja tajā ir pieejama vieta. Uzsver, ka viņa kā vecāks vēlas izvēlēties to izglītības iestādi, kuru uzskata par vispiemērotāko savam bērnam, un, viņasprāt, šāda izvēles brīvība atrisinātu lielu daļu no šobrīd apspriestajām problēmām;*
- *I.Stobova norāda, ka līdzīga situācija pastāv arī ar ģimnāzijām. Daudzi vecāki vēlas, lai viņu bērni mācītos konkrētās skolās, taču ne visi tajās var tikt uzņemti. Viņa uzsver, ka objektīvi vienmēr būs situācijas, kad pieprasījums pārsniedz pieejamo vietu skaitu. I.Stobova atzīmē, ka arī deklarētās un faktiskās dzīvesvietas jautājuma risināšana nav vienkārša. Viņa norāda, ka šādas sistēmas pārbaude prasītu ievērojamus administratīvos resursus. Vienlaikus viņa uzsver, ka visu iesaistīto mērķis ir nodrošināt bērniem kvalitatīvu un drošu izglītību un tieši dažādās intereses rada nepieciešamību meklēt līdzsvarotus risinājumus. Norāda, ka priekšstati par to, kas ir labs risinājums, var būt atšķirīgi gan vecākiem, gan pašvaldībām. Balstoties savā profesionālajā pieredzē un apmeklējot izglītības iestādes dažādos Latvijas reģionos, viņa secina, ka vairākās attālākās reģionu skolās un bērnudārzos pieejamie pakalpojumi un infrastruktūra ir ļoti augstā līmenī. Viņa norāda, ka ne vienmēr prestižo Rīgas skolu situācija ir labāka, jo arī tajās mēdz trūkt pedagogu. Savukārt lauku skolās nereti ir visi nepieciešamie speciālisti, taču skolas tiek slēgtas nepietiekama skolēnu skaita dēļ. Viņa uzsver, ka jēdziens "labs" katram var nozīmēt ko citu un vecāku priekšstats par labāko risinājumu ne vienmēr sakrīt ar bērna interesēm;*
- *A.Švinka pauž viedokli, ka piekrīt vairākiem iepriekš izteiktajiem argumentiem. Viņš atzīmē, ka arī pats ir redzējis labi aprīkotas reģionu skolas, tomēr vienlaikus uzsver iedzīvotāju mobilitātes ietekmi. A.Švinka norāda, ka pašvaldības nevar noteikt, kur ģimenēm dzīvot vai strādāt, jo katrs cilvēks pats izvēlas sev piemērotāko dzīves un darba vietu. Viņš piebilst, ka ideālā situācijā būtu nepieciešama daudz ciešāka sadarbība visā Rīgas metropoles reģionā, tostarp*

sabiedriskā transporta, izglītības un komunālo pakalpojumu jomās, tomēr atzīst, ka šādus risinājumus nav iespējams ieviest īsā laikā. A.Švinka uzsver, ka jautājums ir aktuāls un likumdevēja pienākums ir meklēt veidu, kā labāk sabalansēt vecāku intereses, bērnu vajadzības un pašvaldību iespējas.

O.Burovs pateicas kolēģiem un rezumē, ka **Komisijas lēmums ir pieņemts**. Vienlaikus viņš aicina deputātus, kuri turpinās darbu nākamajā Saeimā, neaizmirst šo jautājumu un turpināt par to diskutēt. Uzsver, ka būtu jāvērtē arī iespēja nodrošināt bērniem iespēju apmeklēt pirmsskolas izglītības iestādi agrāk nekā no pusotra gada vecuma. Viņš norāda, ka šāda pieeja dotu iespēju vecākiem, kuri to vēlas, agrāk atgriezties darba tirgū. Tādējādi viņi sāktu strādāt agrāk, maksātu vairāk nodokļos, un no tā ieguvējas būtu arī pašvaldības. O.Burovs uzsver, ka pašlaik šāda iespēja lielākoties ir pieejama tiem, kuri paši var to atļauties, un norāda, ka šis ir jautājums, par kuru būtu vērts turpināt domāt arī turpmāk.

Komisijas sēdes noslēgumā O.Burovs informē par darba grupas sanāksmi šodien, plkst.14.00 par likumprojektu "Arhitektūras likums".

O.Burovs paziņo Komisijas sēdi par slēgtu.

Pielikumā:

1. Latvijas Privāto pirmsskolu biedrības izpildinstitūcijas pilnvarotās personas D.Kājiņas vēstule Komisijai.
2. Mārupes novada pašvaldības 11.09.2026. vēstule Nr.1/2.1-3/1523 Komisijai.

Komisijas priekšsēdētājs *(personiskais paraksts)* O.Burovs

Komisijas deputāts *(personiskais paraksts)* D.Melnalksnis